

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném předsedy Ivo Pospíšila a soudkyň Sylvy Šiškeové a Lenky Bursíkové v právní věci žalobce: **H. H. N.**, zastoupen Mgr. Petrou Lukšíkovou, advokátkou se sídlem Panská 895/6, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2026, č. j. OAM-109/BA-BA01-HA15-2026, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 4. 2026, č. j. 35 Az 3/2026-22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Petře Lukšíkové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 135 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný napadeným rozhodnutím žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (ve znění účinném do 11. 6. 2026). Žalobce je příslušníkem Vietnamské socialistické republiky a tvrdil, že si na cestu do Maďarska musel půjčit mnoho peněz od lichvářů, z nichž má nyní strach. Žalovaný neshledal azylově relevantní důvody a uvedl, že žalobce nejdříve musí ochranu žádat u příslušných orgánů v zemi původu. Za nedůvěryhodné považoval samotné tvrzení o jeho dluhu a strachu z návratu do Vietnamu.

[2] Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil žalobou, kterou krajský soud zamítl. Neshledal azylově relevantní důvody pro udělení doplňkové ochrany, neboť žalobce žádal

o mezinárodní ochranu z ekonomických důvodů (bod 7 napadeného rozsudku). Krajský soud dále zkoumal nefunkčnost systému ochrany práv ve Vietnamu a uzavřel, že se dlužníci mohou obrátit na příslušné orgány, které jim poskytnou pomoc; žalobce v řízení neprokázal opak (body 12-14 tamtéž). Nadto považoval žalobcova tvrzení za nevěrohodná, jelikož o tom, že mu lichváři vyhrožují únosem dcery, se poprvé zmínil až v soudním řízení (bod 14 tamtéž).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. V ní navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak rozsudek, tak rozhodnutí žalovaného, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel uvedl, že se žalovaný i soud dopustili nepřiměřeného formalismu a neposuzovali jeho individuální situaci. Stěžovatel se stal obětí organizovaného podvodného jednání a následného nátlaku lichvářských a zločineckých struktur. Žalovaný i soud nedostatečně posoudili otázku dostupnosti státní ochrany ve Vietnamu, učinili pouze obecné závěry. To platí také pro otázku pronásledování nestátními aktéry z důvodu podle § 12 písm. a) zákona o azylu.

[5] Stěžovatel je toho názoru, že je zároveň příslušníkem určité sociální skupiny podle § 12 písm. b) zákona o azylu jako osoba zadlužená, a tedy závislá na konkrétní zločinecké struktuře. Žalovaný ani krajský soud nepochopili podstatu jeho případu, tedy to, že se stal obětí trestné činnosti. Stěžovateli také hrozí riziko vážné újmy a naplňuje tak podmínku pro udělení doplňkové ochrany.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že své rozhodnutí i napadený rozsudek považuje za správné. Odkázal na své vyjádření k žalobě a na odůvodnění napadeného rozsudku. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou, popřípadě ji zamítl.

III. Posouzení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná.

[8] O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3)

pokračování

kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ve věci stěžovatele však ani jedna z těchto podmínek naplněna není.

[9] Napadený rozsudek splňuje požadavky kladené judikaturou Nejvyššího správního soudu na přezkoumatelnost soudních rozhodnutí (viz např. rozsudky NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, či ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017 - 38).

[10] Nejvyšší správní soud ustáleně judikuje – což správně připomněl také krajský soud –, že v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu je povinen prokazovat jednotlivé skutečnosti primárně žadatel, žalovaný je pak povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co je podporují (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005 - 58, nebo ze dne 11. 6. 2021, č. j. 1 Azs 20/2021 - 37).

[11] Pokud jde o stěžovatelovy obavy z pronásledování ze strany soukromých osob (věřitelů) spojené s vymáháním dluhů, z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování nebo vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu, jestliže politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny (např. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36). Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce a v to, že jej dokáže v zemi původu ochránit, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (viz rozsudky ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 - 40, ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37 a ze dne 1. 8. 2025, č. j. 6 Azs 64/2025 - 30).

[12] Krajský soud proto postupoval v souladu s judikaturou. Vycházel ze zpráv o zemi původu a stěžovatel netvrdil a neprokázal skutečnosti ohledně své individuální situace, které by závěry plynoucí z těchto zpráv zpochybnil.

[13] Kasační soud připomíná, že podle jeho ustálené judikatury ekonomické důvody samy o sobě nelze považovat za hrozbu pronásledování či vážné újmy ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu (rozsudky NSS ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65, a ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54). Mají-li ekonomické důvody nabýt relevance, musí k nim přistoupit další okolnosti, např. ekonomické problémy musí žadatele ohrožovat existenčně a zároveň k nim dochází z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu (usnesení NSS ze dne 27. 8. 2008, č. j. 5 Azs 60/2008 - 69, a ze dne 23. 1. 2023, č. j. 10 Azs 321/2022 - 26). Závěry krajského soudu nejsou v rozporu ani s touto judikaturou.

[14] Nejvyšší správní soud se ostatně zabýval situací vietnamských dlužníků opakovaně; někteří z nich výslovně uváděli též obavy z věřitelů a lichvářů. Kasační soud přitom jimi podané kasační stížnosti odmítl pro nepřijatelnost (např. usnesení NSS ze dne 6. 1. 2022, č. j. 5 Azs 61/2020 - 30; ze dne 25. 9. 2023, č. j. 5 Azs 99/2023 - 31; ze dne 19. 10. 2023, č. j. 10 Azs 219/2023 - 32; ze dne 24. 7. 2024, č. j. 1 Azs 136/2024 - 26; ze dne 19. 2. 2024,

č. j. 10 Azs 291/2023 - 39; ze dne 28. 3. 2024, č. j. 2 Azs 305/2023 - 32; ze dne 20. 9. 2024, č. j. 5 Azs 152/2024 - 31; ze dne 27. 6. 2025, č. j. 5 Azs 50/2025 - 28; či ze dne 17. 9. 2025, č. j. 2 Azs 143/2025 - 41).

[15] Krajský soud proto postupoval v souladu s judikaturou, jestliže uzavřel, že stěžovateli nehrozí pronásledování ani vážná újma ve smyslu § 12 až § 14b zákona o azylu. Jelikož neshledal, že by byl stěžovatel pronásledován, nemusel se dle judikatury zabývat otázkou, zda stěžovatel náleží do sociální skupiny podle § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. jaký je důvod možného pronásledování.

[16] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť bez zbytečného odkladu přikročil k vlastnímu posouzení kasační stížnosti. Za této situace by rozhodnutí o takovém návrhu bylo nadbytečné a neúčelné.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Krajský soud se nijak neodchýlil od judikatury kasačního soudu ani se nedopustil zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost proto soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, a obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[19] Nejvyšší správní soud ustanovil usnesením ze dne 4. 6. 2026, č. j. 1 Azs 57/2026 - 30, jako zástupce stěžovatele advokátku Mgr. Petrou Lukšíkovou. Ustanovené zástupkyni přísluší za zastupování stěžovatele odměna a náhrada hotových výdajů. Tyto náklady nese stát. Ustanovená zástupkyně ve věci učinila jeden úkon právní služby, a to převzetí věci a přípravu zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za který jí přísluší odměna ve výši 4 620 Kč (§ 9 odst. 5 a § 7 bod 5 advokátního tarifu). K tomuto úkonu se přiznává náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 450 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatele je plátcem DPH, zvyšuje se odměna o částku odpovídající této dani, tj. po zaokrouhlení 1 065 Kč. Celkem tedy bude z účtu Nejvyššího správního soudu ustanovené zástupkyni stěžovatele vyplacena částka 6 135 Kč, a to do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2026

Ivo Pospíšil

pokračování

předseda senátu